

CUBA

BLADET

September 2023 · Årgang 47

**Læs:
Cubas økonomiske
situation, side 6
Økonomirejse, side 9
Brigaderejse, side 14**

Dansk-Cubansk Forening

CVR: 32413366

Høffdingsvej 10

2500 Valby

Telefon: 38101550

Mail: post@cubavener.dk

www.cubavener.dk

Giro: 715 3015

Bank: 1551 7153015

Indhold

Leder	3
Moncada 70: Cuba – en verdenshistorisk overraskelse	3
Den aktuelle økonomiske situation i Cuba	6
Cuba-rejse februar 2024	9
Stærk studenter-aktivisme præger Cubas universiteter	10
»Min første – men bestemt ikke min sidste brigade«	12
Tag med på Vinterbrigaden fra 18. december	14
EU og Latinamerika: Møder fra top og ned	15
Kort nyt fra Cuba	16
Cuba-lotteri 2023: Vind rejser, rom og ny bog	17
Referat af generalforsamling 1. april 2023	19
Dokumentarfilmens fader hed Theodor Christensen	22
Kalender	24

Forsidefotoet er taget af Johnny Mortensen.

Papagøjen er en cubansk amazone. Den lever vildt i Cuba, på Cayman-øerne og i Bahamas. Arten er presset i naturen, hvor dyrearter og biodiversitet globalt er i tilbagegang. Cuba arbejder med beskyttelse og bevaring og har øget skovarealet i landet fra 14 procent i 1960 til 27,6 procent i 2010 og yderligere op til 31,5 procent i 2020.

Kilde: Telesur&FN

Leder

Solidaritet – hvad indebærer solidaritet med Cuba for os?

Da jeg i 2018 var på Den nordiske Brigade i Cuba, spurgte jeg flere om, hvordan vi som danskere bedst kunne vise vores solidaritet med Cuba, når vi kom hjem. Hver gang fik jeg samme svar: Fortæl om dine oplevelser her; fortæl om dit møde med cubanere rundt omkring i landet; fortæl om deres virkelighed – om deres ønsker og deres problemer.

Jeg kan garantere jer, at cubanerne ikke stikker noget under stolen: De er utilfredse med den økonomiske virkelighed, de lever i. De synes ikke, at det er fedt med strømafbrydelser eller varemangel eller lave lærerlønninger. Og nogle af de unge, jeg mødte, talte om at forlade landet og prøve lykken i USA... med den gode uddannelse som ballast, de havde fået i det cubanske uddannelsessystem. Måske har de nu forladt landet sammen med andre, der har givet op.

Siden da er den økonomiske virkelighed i Cuba blevet forværret pga. corona-pandemi og manglende turismeindtægter. Men først og fremmest kæmper Cuba stadigvæk mod den uberettigede og ulovlige blokade, som USA i mere end 60 år har prøvet at kvæle Cubas politiske system med. Det er det grundlæggende problem for Cubas økonomi.

Men det ved danskerne i almindelighed ikke særligt meget om, altså lige bortset fra dig og mig og et par andre. Jeg møder udsagn som »men blev den ikke ophævet, da Obama var præsident«. Den danske presse skriver sjældent noget om Cuba. Når det endelig sker, handler det typisk om, at Cuba har et undertrykkende

politisk system, hvor de stakkels indbyggere ikke må udtrykke deres utilfredshed. Eller også handler det om det modsatte: At man hellere må skynde sig at komme til Cuba og opleve forfaldets idyl og de gamle biler, inden den nye ulighed – gennem mulighederne for at etablere private virksomheder – ødelægger det pittoreske.

Banebrydende nyheder som de coronavacciner, Cuba selv har udviklet, var der nærmest radiotavshed om. Og vi hørte heller ikke meget om de lægehold og sundhedsbrigader, som Cuba i solidaritet med andre lande sendte ud for at hjælpe under corona-pandemien.

Som jeg ser det, er det vigtigere end nogensinde at fortælle om, hvordan det cubanske samfund faktisk er skruet sammen, og hvordan cubanerne faktisk har indflydelse på deres egen virkelighed. Det afgørende er, at Cuba er et uafhængigt land med ret til selv at bestemme over, hvordan det vil indrette sig.

USA's blokade mod Cuba er et massivt overgreb, som har til hensigt at kvæle systemet. Men den kvæler cubanerne. Det er et overgreb, vi må blive ved med at informere om, indtil blokaden ophæves. Vores politikere skal vide, hvor slemt det står til, og hvor uretfærdigt det er.

Til november gennemfører venskabsorganisationer med Cuba fra hele verden et Tribunal i Bruxelles om USA's blokade mod Cuba. Dansk-Cubansk Forening støtter tribunalet: Stop blokaden mod Cuba!

Susanne Wind,
formand for Dansk-Cubansk Forening

Dansk-Cubansk Forening

Kontaktpersoner

Gedser: Finn Frank Olsen Salimorvej 5 4874 Gedser Tlf: 54 17 10 24	Herning: Axel Ingemann Pedersen Gl. skolevej 22, 1. tv 7400 Herning Tlf: 97 12 45 27	Kastrup: Hanne M. Malmer Blykobbevej 38, st. tv 2770 Kastrup Tlf: 26390976 hannema14@gmail.com	Odder/Hundslund: Per Nielsen Søndervej 22, 8350 Hundslund Tlf: 60235463 per@gyldenro.dk	Silkeborg: Inge Høgh Lupinvej 40, 2., tv 8600 Silkeborg Tlf: 21 77 90 68
---	---	--	---	---

Afdelinger

Fyn: Tommy Damgaard Rosenbækken Havekoloni nr. 79 5250 Odense SV Tlf: 60 37 40 97 Mail: dcf.fyn@gmail.com	Nordjylland: Gert Thøgersen Pedersen Eriksholmsparken 254 9400 Nørresundby. Tlf: 29 82 81 76. Mail: gert9400@gmail.com	Aarhus: Jytte Svensson Volden 32, 1. tv. 8000 Århus C. Tlf: 29 84 73 65 jyttesvenssondk@gmail.com	Kolding: Marianne Maass Eliassensvej 58 6000 Kolding Tlf: 40 82 66 82 maassmarianne2@gmail.com
---	--	---	--

2023 er 70-året for det historiske angreb på Moncada-kasernen i Santiago de Cuba den 26. juli 1953. Angrebet betragtes som starten på Cubas revolution, der sejrede 1. januar 1959. 70-året blev fejret den 11. august med middag, fest, musik og taler i Casa Latinoamericana. Her tale ved ambassadør Roger López García og oversættelse ved Dansk-Cubansk Forenings formand, Susanne Wind.
Foto: Johnny Mortensen.

Moncada 70: **Cuba** – en verdenshistorisk overraskelse

Angrebet på Moncada skete den 26. juli 1953 – og dagen regnes for starten på den cubanske revolution. Oprøret mod Batista-diktaturet led dog alvorlige nederlag inden sejren den 1. januar 1959.

Af Ken Bruun

Søndag den 26. juli 1953 – for 70 år siden – fandt et højt overraskende oprør sted i det Cuba, det Latinamerika og den Verden, der siden Anden Verdenskrig var totalt domineret af USA.

Cuba var ved oprørets start – eller ved dets sejr fem og et halvt år senere – endnu ikke et socialistisk land. Det blev Cuba først i april 1961 i forbindelse med højrefløjens og USA's invasion af Cuba ved Svinebugten.

Cuba var som stort set alle andre lande på den sydlige halvkugle præget af en hærgende fattigdom – indimellem decideret sult og nød – af omfattende analfabetisme, korruption og brutal undertrykkelse under diktatoren Fulgencio Batista, der nød USA's beskyttelse og overherredømme.

Overherredømmet gik hånd i hånd med, at USA's økonomiske og politiske elite havde sat sig på størstedelen af Cubas meget frugtbare landbrugsjord og yderst indbringende sukkereksport samt vigtige dele af Cubas infrastruktur såsom blandt andet telefon- og elseskaber foruden forlystelseslivet i hovedstaden Havanna bestående af omfattende korrup-

I dag er den tidligere Moncada-kaserne folkeskole – dog er den nærmeste fløj museum over angrebet og den efterfølgende frihedskamp.

tion og spillecasinoer, hvor USA's velstående overklasse kunne tage ned og forlyste sig, mens flertallet af fattige cubanere kunne se til i afmagt.

Der var med andre ord al mulig grund til et oprør mod Fulgencio Batistas diktatur og USA's overherredømme i Cuba som i resten af Latinamerika – med henblik på at lade landets naturskabte, menneskeskabte og historiske rigdomme komme den brede befolkning til gode og skabe et menneskeværdigt samfund.

Men der var samtidig al mulig grund til at tro, at et sådant oprør ville mislykkes og blive knust

hurtigst muligt af Fulgencio Batistas hær med USA' opbakning.

Talrige tilsvarende oprør i Latinamerika var blevet knust af USA og dets indsatte marionetter, lige siden denne nye stormagt havde afløst de europæiske kolonimagter – først og fremmest Spanien og Portugal, men også Storbritannien og Frankrig – i løbet af 1700- og 1800-tallet.

Alene et enkelt blik på et kort over USA og Latinamerika viser Cuba som en ganske lille dværg (kun dobbelt så stort som Danmark – og med en dobbelt så stor befolkning) omringet af det kæmpemæssige økonomisk og militært stærke USA og dets daværende allierede regimer i resten af Latinamerika.

Hvordan kunne oprøret overhovedet lykkes?

Det kunne det heller ikke – i første omgang...

Da de omkring halvandet hundrede oprørere – under ledelse af brødrene Fidel og Raul Castro – under karnevallet en tidlig søndag morgen den 26. juli 1953 stormede diktatoren Batistas næststærkeste militærforlægning – Moncada-kasernen – i Cubas næststørste by Santiago de Cuba i det østlige Cuba gik overraskelsesmomentet ved et uheld tabt.

Kun få soldater og oprørere faldt under angrebet den 26. juli, men i de følgende dage begik regimet en sand massakre mod snesevis af de unge cubanere, der havde deltaget.

De allerfleste af oprørerne blev omringet og taget til fange, dernæst underkastet grusomme mishandlinger og myrdet.

Kun et meget lille mindretal – deriblandt brødrene Castro – lykkedes det at undslippe og skjule sig i omegnen, hvor de blev taget til fange kort tid senere.

I oktober 1953 blev Fidel Castro og andre overlevende stillet for retten, hvor Fidel holdt en forsvarstale under overskriften »Historien vil frikende mig« – hvor han dels gik til angreb på Batistas regime, dels fremlagde oprørernes program med de reformer, der skulle skabe et fremtidigt menneskeværdigt Cuba.

Folkestemningen i Cuba var ændret så meget i ugerne efter angrebet på Moncada-kasernen, at Batistas regime valgte ikke at myrde Fidel Castro og hans overlevende kammerater.

I stedet blev de indespærret på fangeøen Isla de Pinos – i dag omdøbt til »Ungdommens Ø«.

Men i 1955 blev de løsladt og gik i eksil til Mexico, hvor en ny flok oprørere samledes – denne gang også med argentineren Ernesto Che Guevara. Gruppen trænede forud for deres tilbagevenden til Cuba for at genoptage oprøret,

således som Fidel Castro allerede havde varslet ved afrejsen til Mexico.

Den 25. november 1956 afsejlede 82 mand fra Mexico med kurs mod det østlige Cuba, hvor de gik i land den 2. december.

Lykkedes »det umulige oprør« så denne gang?

Nej; det gjorde det heller ikke – i denne anden omgang...

Kort efter landgangen blev de opdaget af Batistas tropper og omringet, hvorefter de fleste blev dræbt.

Omkring en halv snes af dem overlevede – deriblandt brødrene Castro og Che Guevara – og de flygtede op i de nærliggende Sierra Maestra bjerge, hvor de samlede en ny flok omkring sig og det revolutionære oprør, som de genoptog og førte til sejr ved indtagelsen af Havanna ved nytårstid 1959 – godt to år senere... Hvorpå Fulgencio Batista flygtede til Florida med nationalformuen under armen.

Oprørerne eller de revolutionære tog nu fat på at gennemføre de mange reformer, de havde

stillet den cubanske befolkning i udsigt

Deriblandt en omfattende jordreform og nationalisering af el- og telefonselskaberne samt kraftig nedsættelse af huslejerne.

En landsomfattende alfabetiseringskampagne, der på to år stort set udryddede analfabetismen i Cuba – og dernæst opbygningen af et storstilet uddannelsessystem, der gjorde det muligt for alle at tage gratis uddannelse helt op til universitetsniveau.

Opbygning af et landsomfattende og stadig mere avanceret og gratis sundhedssystem.

Oven i alt dette er Cuba det land i Verden – der på trods af dets fattigdom – har givet den mest omfattende og storsindede hjælp til utallige andre fattige lande i Verden.

Lyder det utroligt- eller nærmest ubegribeligt...?

Det synes jeg også...!

Kort sagt: At de nu gennem 70 år modigt har holdt fast ved at være en i sandhed verdenshistorisk overraskelse...

Bogen: Historien vil frikende mig er Fidel Castros forsvarstale fra sommeren 1953.

Det er også et løfte til cubanerne om social og økonomisk forandring.

Køb bogen for 80 kr. i vores webshop: <https://www.cubavenner.dk/vare/fidel-castro-historien-vil-frikende-mig>

Den aktuelle økonomiske situation i Cuba

2021-reformen skulle udfase subsidier på statslige varer og ydelser. Det skulle modsvares af en klækkelig lønforhøjelse for statsansatte/pensionister på mellem 500 og 1000%. Men det hele gik langt fra som planlagt.

Af Henrik Thejl Hansen

Cubas økonomi er blevet konfronteret med alvorlige udfordringer i de sidste par år. USA's mange nye sanktioner mod landet samt Corona-pandemiramte Cuba hårdt. Men vi skal starte et andet sted for at forstå den voldsomme devaluering af den lokale cubanske peso (CUP) samt for at forstå den kraftige inflation i landet.

Den officielle bankkurs på amerikanske dollars (USD) er pt. 123 Pesos (CUP) men handles på gaden til 225 CUP. Euro's officielle bankkurs er 1:136 CUP men handles til 1:230 CUP på gaden. For lidt over 2 år siden var USD-kursen blot 24 CUP, hvor den havde ligget stabilt i mange år, og gadeveksling var uhørt. Nu oplever man folk overalt, der vil veksle USD/Euro på gaden, så de kan bruge dem til at rejse væk fra Cuba, eller til at handle i Cubas nye MLC-butikker.

Fødevarepriser på det private marked følger gadekurserne, og varer fra det statslige marked sælges til ågerpriser på parallelmarkedet, hvorfor der ud over en kraftig devaluering af den cubanske Peso opleves inflation. Har man kun sin folkepension/statsløn uden adgang til udenlandsk valuta i form af pengeforsendelser ol., er livet blevet rigtig vanskeligt.

Årsagerne til disse ændringer er mange, blandt andet Trumps 243 sanktioner mod Cuba, der lukkede næsten helt ned for et ellers stærkt stigende antal amerikanere, der efter 50 års forbud mod at besøge Cuba med stor interesse valfartede til øen. I 1960'erne havde Kennedy brudt med alle USA's frihedsideal og forbød amerikanere at besøge »djævløse øen«.

Trump forbød krydstogtskibe at lægge til i cubanske havne;

udenlandske firmaer måtte ikke investere i områder, som før Revolutionen havde været US-ejendom, og Cuba blev forbudt at bruge USD på verdensmarkedet. De cubanske banker måtte indstille veksling af USD-konter, fordi de for staten reelt set ikke længere var mere værd end toilet-papir! Tillige blev pengeforsendelse fra USA i Trumps sidste dage forbudt, så over 400 Western Union-afdelinger på øen måtte dreje nøglen om, og cubanere kunne ikke længere modtage pengeforsendelser fra familie/venner i USA.

Trump's udenrigsminister, Mike Pompeo, truede samtidig udviklingslande med sanktioner, hvis de ikke indstillede hjælpen fra de berømte cubanske sundhedsmissioner, som siden Revolutionens start har haft næsten 400.000 sundhedsarbejdere sendt ud til 165 lande. Sundhedsmissionerne er en vigtig indtægtskilde i det cubanske statsbudget, og det vidste Pompeo! Biden lovede i sin valg-kampagne at vende USA's Cuba-politik tilbage til Obama-dagene, men løftet blev aldrig efterlevet!

Med Corona-pandemien gik verdenssamfundet i stå, hvilket specielt ramte udviklingslande.

Også Cuba, hvor ikke mindst den indtægtsgivende turistsektor gik i stå. Derudover har Vestens sanktioner mod Rusland i forbindelse med Ukraine-konflikten betydet øgede energi- og brændstofpriser samt stigende priser på mange importvarer, som igen specielt rammer verdens fattige lande, herunder Cuba.

Den besværlige reform af Cubas møntfodssystem

Inden pandemien og Trump-årene havde Cuba fået sat dato for afvikling af et dobbelt møntfodssystem, hvor CUC'en skulle elimineres. Fra 1. januar 2021 (få dage før, at Trump placerede Cuba på listen over lande, der støtter international terrorisme og kort efter, at han forbød enhver form for pengeforsendelse fra USA til Cuba) blev CUP'en den eneste gangbare mønt i landet. Prisen for 1 USD var fortsat fastsat til 24 CUP.

Hvorfor opstod den dobbelte møntfod?... eller snarere den 3-dobbelte møntfod?

Med østbloklandenes sammenbrud mistede Cuba på kort tid op mod 80% af sin samhandel med udlandet. Det tvang landet til at anskaffe sig US-dollars for at kunne handle på det kapitalistiske verdensmarked. Staten åbnede

Euro's officielle bankkurs er 1:136 cubanske pesos, men handles til 1:230 på gaden. For lidt over 2 år siden var kursen blot 1:24, hvor den havde ligget stabilt i mange år, og gadeveksling var uhørt. Nu oplever man folk overalt, der vil veksle USD/Euro på gaden.

Med den nuværende gadekurs er gennemsnitslønnen reduceret til (omregnet) 22 USD om måneden. Blandet med inflation gør det den økonomiske situation umulig for statsansatte og pensionister uden adgang til hård valuta fra familie og venner i udlandet. Foto: Johnny Mortensen

derfor op for, at cubanere kunne modtage pengeforsendelse i USD, som de så efterfølgende kunne konsumere i de nyoprettede TRD-butikker, hvor der kun kunne købes varer i USD. Overskuddet herfra skulle, sammen med liberalisering af økonomien og satsning på turistindustri, gå til at finansiere det dyre statslige system med mange gratis ydelser (sundheds-, uddannelse- og sociale system etc) samt de mange subsidierede varer og ydelser (kulturindustri, rationeringsvarer, transport, energi- og vandforbrug etc).

Utilstrækkelige finansieringsmuligheder af importvarer fra verdensmarkedet medførte dengang en mangel-varesituation og stor efterspørgsel på varer, og da disse hovedsageligt kunne købes i TRD-butikkerne, steg efterspørgslen på USD til 150 CUP pr USD. Det betød, at en liter madolie til 2 USD i en TRD-butik kostede det samme som en cubansk gennemsnitsmånedsløn på det tidspunkt. 90'ernes økonomiske krise var meget alvorlig!

Som resultat heraf indførte man en konvertibel peso (CUC), som fik samme værdi som USD, og som også kunne bruges til indkøb i TRD-butikkerne. En del af de statslige ansattes løn blev udbetalt i CUC, hvorved banken fik mulighed for at mindske udbuddet af CUP'en. CUP-kursen vandt styrke overfor USD og i mange år lå den stabilt på 1:24. Men dermed var der nu 3 gangbare valutaer i landet: CUP, CUC og USD.

Under Bush-administrationen begyndte USA at sanktionere internationale banker med op til to-cifrede milliard-beløb (i danske kroner) for at lave handelstransaktioner for Cuba i USD, og det fik bankerne til at stoppe transaktionerne. Cuba svarede igen ved at eliminere brugen af USD i Cuba. Dermed var der kun CUC og CUP tilbage som gangbare møntenheder.

Men rent faktisk var der stadig 3 møntenheder, da CUC'en faktisk havde 2 vekselrater, og heri lå den gordiske knude for de cubanske økonomer. Statslige virksomheder omregnede en CUC-kurs med 1:1 i forhold til CUP'en (dvs 1 CUC = 1 USD = 1 CUP). Dette gjorde det rentabelt for virksomheder at importere men fjernede incitamentet til produktion og eksport af cubanske varer, hvor virksomhederne kun fik 1 CUP

for hver USD, de tjente. Det skabte tillige megen bureaukrati med to vekselrater på CUC'en. Problemet skulle løses på et tidspunkt, og med reformen 1. januar 2021, var kun CUP'en gangbar møntenhed i Cuba.

Lønstigninger og udfasning af subsidier

2021-reformen skulle udfase subsidier på statslige varer og ydelser. Det skulle modsvares af en klækkelig lønforhøjelse for statsansatte/pensionister på mellem 500 og 1000%. Det er i sig selv inflationsfremkaldende, men idéen var, at ved eliminering af subsidier samt klækkelige lønstigninger kunne man få flere i arbejde; nemlig nogle af de alt for mange folk i den arbejdsdygtige alder, som ikke gad arbejde pga. lave statslønninger, og som sammen med lave leveomkostninger (subsidierede varer, gratis uddannelses- og sundhedssystem, ingen husleje etc.) gjorde det »harmløst« ikke at arbejde. Disse var en betydelig udgift for staten som havde svært at sikre nødvendige services til dårligt stillede.

Præsident Biden ændrede ikke meget på USA's Cuba-politik, hvad han ellers havde lovet i sin valgkamp. Det betød, at CUP'en svækkedes lige så langsomt, og sanktionerne forværredes drastisk med Vestens sanktionspolitik mod Rusland i forbindelse med Ukraine-konflikten.

Bankerne måtte samtidig indstille køb og salg af USD pga. USA's forbud mod Cubas brug af USD på verdensmarkedet. Samtidig åbnede USA op for cubansk emigration til USA (alle andre latinoaer er forbudt adgang til det forfættede land). Det fremmede en masseflugt fra øen, og de begyndte i stor stil at sælge deres ejendomme for at have en startkapital i udlandet, hvortil de skulle bruge USD/Euro. Det øgede efterspørgslen på USD/Euro, som igen betød stigende gadekurser, og nu ligger vekselkursen omkring de 230 CUP pr Euro/USD

USA's blokade skræmmer ikke Kina og Rusland fra at investere i Cuba. Her Cubas samlefabrik for Minerva el-scootere i Santa Clara. Selve produktionen foregår i Kina.

Foto: Dansk-Cubansk Forening

90'ernes krise om igen eller...?

Med en pension på 1600 CUP og en gennemsnitlig statsløn på cirka 4500 CUP om måneden rækker pengene ikke langt. Hvis USD-kursen fortsat havde ligget på de 24 CUP, havde en statsløn svaret til næsten 200 USD, en klækkelig sum i et land, hvor man ikke betaler husleje, og hvor mange statslige services stadig er gratis. Men med den nuværende gadekurs er gennemsnitslønnen atter reduceret til (omregnet) 22 USD som før reformen, og blandet med inflation gør det den økonomiske situation umulig for statsansatte og pensionister uden adgang til hård valuta fra familie og venner i udlandet.

Resultatet er stigende ulighed og et stigende antal tiggere, noget, som før ellers kun oplevedes i turistkvarterer, hvor det er »god forretning« at tigge. Prostitution er blevet mere synlig, og statsfunktionærer fylder i stigende grad egne lommer fremfor at udføre deres arbejdsforpligtelser.

Situationen minder om krisen i 90'erne, men Cuba er på mange måder bedre forberedt i dag. Mens man i 90'erne skulle kæmpe ret

alene mod amerikanske sanktioner, har man i dag nye udenlandske venner, kontakter og handelsforbindelser. Der er andre faktorer, der skiller sig ud fra 90'erne: Fidel og Raul Castro er forsvundet fra den politiske scene (Raul er stadig menigt medlem af parlamentet), og den nye præsident, Miguel Diaz-Canel Bermudez, der er vokset op med Revolutionen, må kæmpe sig til folkets respekt via resultater, og det er svært i en krisetid. For det andet er det en ny ungdomsgeneration, som vokser op, og de kender kun Fidel og Raul periferet. For det tredje udvides internet-adgangen i disse år. Det resulterer i stigende indflydelse fra sociale medier og amerikanske »nyhedsbureauer«, der sender forvrængedenyheder til Cuba med henblik på – sammen med den økonomiske/finansielle blokade – at skabe utilfredshed i det cubanske samfund. Mange unge tænker anderledes, konsumsamfundet er begyndt at holde sit indtog i Cuba, og mange søger væk fra landet.

Lyspunkter i horisonten?

Både Kina og Rusland har udtrykt, at de vil hjælpe Cuba igennem den aktuelle krise. Præsident Diaz-Canel besøgte Kina i november '22, hvor værtslandet, udover at donere 100 millioner USD til Cuba samt omstrukturere den cubanske gæld, udtrykte ønske om at få løst Cubas problemer uafhængigt af landets gæld.

Derudover har en større russisk delegation været i Cuba, og store russiske investeringer i landet indenfor landbrug, industri og turisme blev aftalt samt lovning om brændstofforsyninger. Handelssamarbejdet vil foregå i Rubel, hvorved USD elimineres og svækker yderligere USA's sanktionsmuligheder overfor Cuba.

Vestens sanktioner mod Rusland har i det hele taget svækket USD på det internationale marked. BRICS-landene (Brasilien, Rusland, Indien, Kina og Sydafrika) taler om at erstatte USD med

ny møntenhed, der skal fungere indenfor BRICS-landene. Det svækker dollarens monopolstatus, som igen er et positivt perspektiv for blandt andre Cuba.

For nylig deltog Cuba med observatørstatus ved et topmøde i den Euroasiatiske Økonomiske Union (Rusland, Hviderusland, Kazakhstán, Armenien og Kirgisistan). Unionens formål er at sikre fri handel med varer, ydelser, penge og arbejdskraft samt koordinering af energi- og industripolitikker. Samarbejdet har stort potentiale for Cuba indenfor farmaceutisk industri, sundhed og turisme. Eksempelvis har Cuba udviklet tre Corona-vacciner. Disse sælges billigt til lavindkomstlande og har den fordel, at de kan opbevares ved køleskabstemperatur, så de ikke kræver extrainvestering til opbevaring. Men selvom BigPharm og USA gør alt for at forhindre international anerkendelse af de cubanske vacciner, ligger der et kæmpe potentiale i eksport af disse samt andre af landets egenproducerede farmaceutiske produkter.

Sidst kan nævnes, at Cubas turistindustri igen er ved at komme i gang, og med stigende indtægter i hård valuta herfra, vil de cubanske banker efterhånden kunne købe/sælge udenlandsk valuta, hvilket på sigt vil få gadekurserne på USD/Euro til at falde og nærme sig de officielle kurser. Derfra må man så håbe på, at staten får styr på økonomien, så CUP'en kan revalueres, og den økonomiske reform fra januar 2021 omsider kan nå de tiltænkte resultater: At øge købekraften for statsansatte, mindske lønspændet mellem statslig og privat sektor og ikke mindst skabe incitament til at arbejde for de mange cubanere, der i årevis har valgt ikke at arbejde og blot udnytter de mange »gratisydelser« og derved er blevet en stor udgift for staten.

NB: Læs en udvidet version af artiklen på www.cubavenner.dk

Cuba-rejse februar 2024:

Cuba, som vi kender det – med nye økonomiske muligheder

»Cuba, som vi kender det, med de nye økonomiske muligheder«. Det er overskriften for Dansk-Cubansk Forenings cubarejse – en studietur – fra 22. februar til 9. marts 2024.

Der er mange, som er interesserede i, hvad det er for økonomiske forandringer, der sker i Cuba. Økonomien og produktionen er under ændring, private erhvervsdrivende spiller en større rolle – især vokser der mange kooperativer frem. Markedet får mere plads. Valutaen blev omlagt for et par år siden.

Alle disse spændende ting giver denne rejses program mulighed for indsigt i. Vel at mærke samtidig med at rejsedeltagerne også møder det klassiske Cuba.

Hele den detaljerede dagsprogram kan læses på hjemmesiden: www.cubavenner.dk/rejser/temarejser.

Her vil vi blot fremhæve nogle hovedpunkter: Der er ophold i Havanna samt provinserne Ma-

tanzas og Pinar del Rio.

Rejsens økonomiske tema bliver virkeliggjort på mange forskellige måder; med oplæg fra eksperter og politikere og ved 5-6 virksomhedsbesøg i sektorer som transport, service, produktion og turisme. USA's blokade bliver taget under behandling.

Hverdagsliv, kultur, historie og arkitektur er også på programmet og omfatter besøg hos et danseselskab, byrundture, besøg på Fidel-centeret og andre museer, tur til Zapata-bioreservat, møde med Cubas kommunale folkemagt, og boligkomitéerne (CDR) samt halve og en enkelt hel dag på egen hånd.

De fælles oplæg og debatter tolkes til dansk.

De to danske rejseledere; Su-

sanne Wind og Peter Nansen har forhandlet med den cubanske turoperator (AMISTUR) og fået prisen på plads. Den endelige pris er afhængig af deltagerantal og dollarkursen til februar 2024.

Men som det ser ud nu bliver prisen: 13.500 kr. per person på delt dobbeltværelse. 15.500 på enkeltværelse. Dertil kommer flybillet samt visum og forsikring.

Denne pris er betinget af 20 rejsedeltagere. Hvis der f.eks. kun er 10 rejsedeltagere bliver prisen højere; nemlig ca. 19.500 på dobbeltværelse og 21.000 på enkeltværelse... Også her skal der betales for flybillet, forsikring og visum.

Medlemskab af Dansk-Cubansk Forening er en forudsætning for at deltage.

Deltagerne skal selv købe flybilletten, men Dansk-Cubansk Forening hjælper gerne. Man skal nok regne med at flybilletten koster omkring 8.000 kr.

OBS: KØB IKKE BILLET

før rejselederne bekræfter, at der er så mange tilmeldte, at rejsen kan gennemføres.

Hvis du er interesseret skal du kontakte Dansk-Cubansk Forening med en mail til: post@cubavenner.dk – så bliver du inviteret til informationsmøde og holdt opdateret omkring rejsen – herunder deadlines for tilmelding og betaling af m.m.

Stærk studenter-aktivisme præger Cubas universiteter

Mange af Cubas unge studerende på universiteterne bærer den historiske arv for stærk aktivisme videre i moderne form på universiteterne. Kom med på besøg i Cienfuegos.

Af Rasmus Lindboe

Der har lagt sig en velbehagelig, tung varme over de palmefyldte haver omkring den store betonbygning.

Dynen af varmen og de svajende palmer får en bedragerisk ro til at sænke sig over det kuperede terræn i Cienfuegos udkant. I bygningens skygger opholder mindre grupper af unge mænd og kvinder sig, der høres latter og uddeles high-fives til vennerne.

Indenfor kæmper ventilatorerne mod varmen – og stedets ansatte har mere end almindeligt travlt med et afgørende stykke arbejde.

Alvoren vender vi tilbage til, for på vej ind i betonbygningen – Universidad de Cienfuegos »Carlos Rafael Rodríguez« – dukker en mindre historisk udstilling op i foyeren: universitetet er opkaldt efter ét af bysbørnene, som i sig selv er en historie værd. Rodríguez blev født i Cienfuegos, hvor han blev borgmester som bare 20-årig. Efter revolutionen endte han som en af Fidel Castros topministre.

Revolutionshistorien præger universitetets fysiske rammer og på sin vis også den studenterbevægelse, jeg er her for at møde.

Studenterbevægelsen i Cuba

Jeg møder David Ernesto Benavides Méndez, præsident for FEU, studenterbevægelsen på universitetet i Cienfuegos. Han har sammen med sit universitet indvilliget i at guide mig rundt i, hvordan cubanske studerende i dag arbejder med studenterpolitik – som er mit eget arbejdsfelt i

Danmark.

Sammen med ham er universitetets direktør for internationale anliggende, Victor Millo, samt dekanen for det humanistiske fakultet, professor Adrián González. Velkomsten er så varm som den trykkende hede udenfor. Begge har travlt med universitetets akkrediteringsproces, som afgør placeringen på både den nationale og internationale rangliste. En uges program venter forude, og jeg bliver sat ind i universitetets struktur og internationale arbejde (se faktaboks), inden David tager mig med på den mere uformelle rundtur på campus.

David har allieret sig med flere studerende fra studenterbevægelsen – og flere støder nysgerrigt til, mens vi bevæger os rundt på campus. Fælles for studerende i både Danmark og i Cuba er selvfølgelig, at en universitetsuddannelse er gratis. Jeg

spørger ind til nogle af de emner, som presser danske studerende: prisen på studieböger, muligheder for bolig, mens man studerer, prisen på mad. Vi passerer universitetets store spisesal, hvor de studerende gratis kan få dagens måltider. David og hans venner forklarer mig, at studiebögerne er gratis, om end problemet er, at bögerne nogle gange er lettere luvslidte. Nogle af studerende vælger at bo på campus, mens andre, typisk dem der allerede bor i Cienfuegos, fortsætter med at bo hjemme, mens de studerer.

Penge er ikke alt

På mange måder virker de studerendes hverdag ikke så fjern fra danske studerendes hverdag. De cubanske studerende er skånet for de ekstreme boligpriser, som gør det svært for mange i Danmark at finde studiebolig. Generelt virker

Universitetets grundlægger Carlos Rafael Rodríguez (busten) er en historie værd i sig selv: bysbarn af Cienfuegos, borgmester som 20-årig, og endte som top-minister i Castros regering. Rasmus Lindboe er nr. 4 fra venstre.

Unge kunst-studerende mellem 12 og 16 år forbereder sig på senere optagelse på universitetets kunstakademi. Hele skolen virker som ét stort kunsværk med vægmalerier og elevernes udstillinger overalt. Niveaulet er virkelig imponerende.

men heldigvis er auditorierne bygget med tilstrækkeligt mange åbne vinduer og døre til, at en formildende brise kan gøre var-

det også til, at den trivselskrise, som præger Danmark, ikke har samme udstrækning her. En del af forklaringen kan være, at de cubanske unge føler sig mindre økonomisk pressede end danske studerende – på trods af, at de objektivt set har markant færre penge.

David forklarer mig, at de cubanske studerende også modtager en form for støtte i stil med den danske SU, om end meget mere beskeden. Det hører til sjældenhederne, at de cubanske studerende tager studiejob ved siden af studierne. Det betragter vi i Danmark som ret almindeligt – også fordi det forbedrer de unges chance for at komme i job efter studiet. Men ikke i Cuba. David kigger på sine venner, ryster lidt på hovedet, nej, det er ikke udbredt. Han forklarer, at mange studerende påtager sig frivilligt, socialt arbejde ved siden af studierne. Det kan f.eks. være klima-aktiviteter. Men derudover bruges tiden altså på at studere.

Vi svinger ind på gangene i betonbygningen igen. Her er ingen formildende aircondition,

som går forud for revolutionen. Faktisk er bevægelsen på alder med den danske studenterbevægelse, hvor Danske Studerendes Fællesråd sidste år fejrede 90-års jubilæum.

Jeg får overrakt en bog, udgivet af studenterbevægelsen på 60-året for revolutionen. Bogen er næsten det bedste eksempel på, hvorfor den cubanske studenterbevægelse fremhæves som en af de stærkeste studenterbevægelser i Latinamerika: Bogen rummer 320 paragraffer med de statutter, regler, arrangementer og internationale relationer, som FEU er underlagt. Samt et historisk rids af bevægelsen og de skemaer, som studerende bruger til at ansøge om medlemskab osv. imponerende!

Det burde egentlig ikke overraske, når man tænker på, at Fidel

Universitet i Cienfuegos

Universitetet har ca. 16.000 studerende i alt, heraf mange udenlandske. Sågar enkelte nordiske studerende finder vej på udveksling. Det svarer i størrelse nogenlunde til Aalborg Universitet.

Universitetet har omkring 130 internationale samarbejdsaftaler.

I år forbedrede universitetet sin plads på ranglisten gennem den såkaldte akkreditering, og universitetets master-grad modtog højeste anerkendelse.

FEU (Federación Estudiantil Universitario) er navnet på den cubanske studenterbevægelse, som er opbygget med lokale studenterråd på universiteterne og – råd på de enkelte fakulteter – lidt på samme måde som studerende er organiseret i Danmark.

men udholdelig. Der er bænkerækker uden puder og en god gammeldags kridttavle bag podiet.

Velorganiserede studenter

Ved ugens afslutning udstyrer David mig med en række nødvendigheder herunder det cubanske flag og et flag med de rød-sort farver fra revolutionens forløber »26. juli«. Den cubanske studenterbevægelse har en fortid,

Castro slog sine folder som ilter oprører i studenterbevægelsen på Havanas universitet. Af Fidels memoirer kan man læse, hvordan han nogle gange måtte medbringe en pistol til debatterne, som kunne blive temmelig opildnede. Og som jeg husker det, har Fidel med glimt i øjet senere udtalt noget i retning af »jeg overlevede den cubanske studenterbevægelse, resten var vand ved siden af«.

»Min første – men bestemt ikke min sidste brigade«

Rikke Adelsten var en af den håndfuld danskere, der deltog i årets 1. maj-solidaritetsbrigade.

Læs her hendes beretning fra opholdet.

Jeg deltog i dette års 1. maj brigade. Turen var i sig selv perfekt for mig, der stod og havde ferie, uden en rejsemakker og tid til at planlægge min egen tur. Jeg fik tilsendt programmet fra dansk cubansk forening, men det stod stadig lidt uklart for mig, hvad 1. maj brigaden egentlig gik ud på, så jeg tog til Cuba med et åbent sind og uden de store forventninger.

Og hvilken oplevelse det var!

Kombinationen af USA's tiltagende blokade og sidste års brand på Matanzas' olieraffineri, har medført en frygtelig mangel på brændstof, det betød at vi på 1. maj brigaden blev indlogeret på hoteller i Havanna i stedet for den sædvanlige Julio Antonio Mella-lejr i Caimito. Det var i sig selv en oplevelse at bo på et gammelt smukt kasino-hotel med krakelerede vægge, flimrende tv og jævnlige strømafbrydelser.

Vores ophold bevidnede den økonomiske krise Cuba befinder sig i samt udstillede den dualitet, der er virkelighed for cubanerne, der bor på den smukkeste caribiske paradiso, men samtidig lever i enorm fattigdom.

1. maj brigaden bestod af 300 brigadister fra mere end 30 lande, og jeg har fået de mest fantastiske venner fra hele verdenen. Så hvis man som jeg er skabskommunist og ikke har nogen at dele sine politiske ideer med, kan jeg kun anbefale Cubas 1. maj brigade, hvor deltagerne består af fagforeningsfolk, menneskerettighedsforkæmpere,

Lettere arbejde i landbruget er en del af programmet på en solidaritetsbrigade.

Fotos: DCF

Mens dagene er fulde af besøg, møder, arbejde og konferencer er aftenene fulde af fest og venskab.

politikere, aktivister og repræsentanter fra solidaritetsgrupper.

Mange af dagene foregik i en forelæsningsal, hvor vi blev undervist i den cubanske samfundsmodel og havde politiske diskussioner, det var meget interessant og lærerigt, vi sluttede undervisningen af med en konference hvor vi fik æren af at møde den cubanske præsident, Miguel Díaz-Canel.

Der deltog cirka 300 mennesker fra 30 lande i årets 1. maj-brigade.

Her er en gruppe fra Chile i gang med at optræde for andre brigadister.

Udover dette besøgte vi kooperative landbrug og prøvede kræfter med lettere arbejde og fik dermed indblik i Cubas fødevarerforsyning.

De sidste dage rejste vi sydpå til Trinidad og fik også en dag på den skønneste caribiske sandstrand.

Den største oplevelse for mig var helt sikkert at møde cubanerne blandt andet vores besøg i et nabolag, hvor vi uddelte slik og blyantssæt til børnene, på trods af at de har så lidt og ikke normalt har adgang til slik, delte de det i lige portioner med hinanden - og endda også med os! Det var en meget rørende oplevelse, og bevidner cubanernes uselviske og venlige mentalitet.

Vi besøgte også Cubas Neurocenter hvor vi overdrog nogle tablets fra Dansk-Cubansk

Forening, som nu bliver brugt til at udrede børn for ADHD - meget positivt at vores arbejde kan gøre en forskel for cubanerne.

1. maj i Havanna blev desværre aflyst pga. en tropisk storm og brændstofmangel, i stedet fejrede vi arbejdernes kampdag i den mindre by Sancti Spiritus, hvor vi marcherede med cubanerne, det var en af de bedste oplevelser og cubanerne forklarede, at det betød rigtig meget for dem at vi viste vores solidaritet og kæmper imod blokaden med dem.

Jeg har rejst en del i Latinamerika inden, men aldrig følt sådan en tryghed og varme som i Cuba. Dette var min første brigade, men absolut ikke den sidste!

¡Somos continuidad!

Rikke

Tag med på Vinterbrigaden fra 18. december

Igen i år inviterer Dansk-Cubansk Forening deltagere med på vinterens solidaritetsbrigade til Cuba – 17 dage med et fantastisk program. En tryk, billig, spændende, solidarisk og meget givende måde at besøge Cuba på. Læs her om program, vilkår og pris.

Det er Vinterbrigade nummer 65. En veletableret succes kan man rolig sige. Gennem årene har hundredvis af danskere og folk fra andre lande i Norden og Europa deltaget i disse brigader og fået oplevelser for livet.

Denne vinterbrigade har det officielle navn »Nordic Brigade of Solidarity with Cuba«. Den samler som navnet siger deltagere fra alle de nordiske lande – samt fra andre lande i Europa.

Dagsprogrammet i sin helhed kan du læse på hjemmesiden www.cubavener.dk, men her får du nogle indledende oplysninger og et lille kig ind i programmet.

Brigaden er fra 18. december 2023 til 3. januar 2024.

Pris 5500 kr. + flybillet, visum, forsikring og et år kontingent til Dansk-Cubansk Forening.

De første 10 unge under 30 år, der tilmelder sig, kan få et nedslag på 1000 kr. og skal altså blot betale 4500 kr. for 17 dages enestående og eventyrligt program i Cuba.

Hvad er en solidaritetsbrigade?

Helt kort fortalt består programmet af tre dele:

5-6 halve arbejdsdage (NB: arbejdet er tilpasset deltagerens alder og kræfter – så alle kan klare dette arbejde).

Et omfattende program med besøg og møder/konferencer, der giver et solidt kig ind i det cubanske samfund.

God tid og gode rammer til fest farver, strand og vand, dans, sport og anden kultur.

Deltagerne opholder sig 13 dage i brigadeleiren ved Caimito ca. 35 km fra Havanna, hvor man bor på soverum med 3-4 personer i hvert rum.

I 4 dage er der ekskursion til en anden provins i Cuba – denne gang til provinsen Pinar del Rio. I disse 4 dage er deltagerne indkvarteret på hotel.

Hvis du er interesseret, så skriv til os på post@cubavener.dk

Så holder vi dig informeret og inviterer til uforpligtende informationsmøder.

Brigadisten Christian fortæller

Som deltager på en solidaritetsbrigade har man rig mulighed for at danne nye venskaber for livet. På den nordiske solidaritetsbrigade i december

Et tilfældigt nedslag i programmet: Tirsdag den 21. december kl. 9:00: Besøg på Universitetet i Pinar del Rio. Rundtur på universitetet. Præsentation af studieplaner og de studerendes vilkår samt præsentation af universitetets lokale projekt til fremme af økonomisk og social udvikling. Samvær med cubanske studerende og udenlandske unge, der studerer på universitetet.

Foto: DCF

2022 var der deltagere fra England, Nordirland, Norge, Sverige, Tyskland og Danmark, og på brigadens sidste dage fik vi selskab i lejren af »The Southern Cross Brigade« fra Australien. På brigaden er man sammen i mange timer i mange dage, og der er et utal af sociale arrangementer såsom fællesspisninger, restaurantbesøg, fester, workshops, kulturudveksling og meget mere, så det er nærmest umuligt ikke at få nye venner. Der er dog også masser af huller i programmet, som man kan bruge på at trække sig og tage en slapper, eller man kan få sig en sludder med sine medbrigadister over en øl eller en kop kaffe.

EU og Latinamerika: Møder fra top og ned

Parallelt med regeringschefernes topmøde blev der afholdt et Folkenes Topmøde, med det formål at debattere, udveksle erfaringer og styrke relationer mellem organisationer i Latinamerika og Europa.

Tekst og fotos Hans Aalborg fra Enhedslisten Latinamerikagruppe, som deltog i Folkenes Topmøde

Den 17. og 18. juli blev der i Bruxelles afholdt det 3. Topmøde mellem EU og CELAC (de latinamerikanske lande) – efter en periode på 8 år siden sidst.

Forventningerne til topmødet strakte sig fra forhåbninger om et konsolideret samarbejde med en fornyelse af et partnerskab på langt sigt, til en frygt for at EU ville sætte geopolitiske hensyn over et mere ligeværdigt samarbejde.

Fra EU's side havde man i de forgangne måneder sendt både kommissionsformand von der Leyen og »udenrigsminister« Borrell på tur til Latinamerika – Borrell bl.a. for at genoplive samarbejdsaftalen med Cuba.

Om et dokument, der skitserer en ny dagsorden for samarbejdet med Latinamerika, blev udarbejdet. Hovedpunkterne i dette dokument – og i EU's oplæg til topmødet – var et fornyet politisk samarbejde, styrkelse af handelsaftaler (investeringer fra EU og råvarer fra LA) samt en modvirken af Kinas indflydelse i LA. Omkring topmødet lagde EU endvidere stærk vægt på at samle støtte til krigen mod Rusland. Til gengæld vakte dette bekymringer blandt flere latinamerikanske lande, som specielt påpegede den manglende ligeværdige forberedelse og hensyntagen til synspunkter i LA.

I dagene forud for topmødet blev der afholdt et Forum for EU-Latinamerika & Caribien, hvortil EU egenhændigt havde inviteret deltagere og fastlagt dagsordenen. Hverken CELAC eller civilsamfundsorganisationer

fra Latinamerika blev inddraget i planlægningen. Ifølge en af de latinamerikanske deltagere var der inviteret en række europæiske NGO'ere og deres latinamerikanske kontraparter, foruden håndplukkede personer (alle med dyre rejser og hoteller). Der blev holdt en masse korte oplæg, men

Miguel Diaz-Canel fra Cuba holdt en engageret tale om omkostningerne ved blokadepolitikken, mens Gustavo Petro fra Colombia påpegede, at klimaproblemerne er skabt af de samme kapitalinteresser, som EU nu søger at fremme i Latinamerika: »det er en Frankenstein, som er i stand til at gøre op med menneskeheden«.

ingen mulighed for diskussion – formålet syntes at være at formidle officielle EU-synspunkter til latinamerikanske tilhørere.

Parallelt med regeringschefernes topmøde blev der afholdt et Folkenes Topmøde, med det formål at debattere, udveksle erfaringer og styrke relationer mellem organisationer i Latinamerika og Europa. Hovedkræfterne bag organiseringen af dette alternative topmøde var The Left-gruppen i EU-parlamentet, belgiske organisationer og latinamerikanere i Belgien.

En række seminarer blev afholdt under dette Folkenes Topmøde, bl.a. om initiativer for fred, om medier, og migration og om »lawfare« (den nye type kup som rammer lande i LA; red.). Et større arrangement om blokaden af Cuba, som berørte

aspekter af omkostninger heraf i Cuba, om USA's placering af Cuba blandt lande, der støtter terrorisme og om konsekvenserne for Europa. Dette møde mundede ud i annonceringen af et større internationalt Tribunal mod blokaden til november – et Tribunal, der også bør forberedes i Danmark og sikres bred opbakning.

Deltagelsen i Bruxelles af flere progressive latinamerikanske regeringsledere skulle også udnyttes bredere, og præsidenterne fra Bolivia, Cuba og Colombia

samt Venezuelas vicepræsident deltog aktivt i det alternative topmøde – dog ikke præsidenten fra Honduras som lige var blevet udnævnt af CELAC til at stå i spidsen for landegruppen i 2024. Også en række andre ledere fra Latinamerika deltog i forskellige af arrangementerne.

Miguel Diaz-Canel fra Cuba holdt en engageret tale om omkostningerne ved blokadepolitikken, medens Gustavo Petro fra Colombia tog udgangspunkt i klimaproblemerne skabt af de samme kapitalinteresser, som EU nu søger at fremme i Latinamerika: »det er en Frankenstein, som er i stand til at gøre op med menneskeheden«.

Begge topmøder resulterede i vedtagelsen af hver deres udtalelse.

Kort nyt fra Cuba

1312 vandpumper skal drives med solenergi

Vandforsyning til indbyggerne i Cuba sluger store mængder el. For at spare på elforbruget har forsyningsselskabet Vand og Spildevand (Agua y Saneamiento) indledt et projekt, hvor 1312 drikkevandspumper fremover får energi fra solceller.

Direktør Reynaldo Expósito Echeverría fra provinsen Artemisa forklarer til dagbladet Granma, at solcelleanlæg i første omgang installeres i de tre provinser Artemisa, Pinar del Rio og Matanzas, men planen er senere at udvide projektet i hele landet.

Projektet starter på mindre vandboringer, som forsyner op til 1000 mennesker, men det er også planen i fremtiden at drive større vandværker med solenergi.

I Artemisa bliver 41 vandværker omstillet og forventningen er at spare 835.000 kWh svarende til over to millioner pesos om året.

I nogle områder afløser den nye forsyning tankbiler, der i dag kører vand ud i boligområder.

»Her har vi fået vand i en tankbil i mere end et år – eller også skulle vi bære det fra byen brønd. Den her forsyning er en velsignelse«, siger Marielis Alvarez Pena fra landsbyen La Inecita.

Efter to måneders drift har man kunnet konstatere, at solcellerne har leveret tilstrækkelig energi til at drive vandpumperne 80 procent af tiden.

Kilde: Granma 13. juli 2023

Solceller og sundhed

Cuba og Kina har oprettet en række fælles selskaber inden for forskning og produktion. Det gælder blandt andet virksomheden Biotech Pharmaceutical Co, Ltd (BPL), som udvikler og producerer medicin på et fabriksanlæg i Chagzhi i Kina.

På møder i midten af august har en delegation fra Cuba og lokalregeringen i Changzhi aftalt, at kineserne finansierer et vedvarende energiprojekt i Cuba. Projektet skal sikre strøm fra solceller til den virksomhed, BioCubaPharm, som er den cubanske partner i det fælles selskab i Chagzhi.

Granma skriver, at der skal opstilles 9.259 solpaneler i Cuba med en kapacitet på 5 MegaWatt. Desuden skal der opstilles et batterianlæg, der kan lagre energien. Og endelig leverer kineserne et antal el-biler samt ladestander, så BioCubaPharmas tjenestebiler kan køre på el.

Når dette projekt er gennemført og evalueret, er der planer om at udvide med lignende projekter i andre af Cubas og Kinas joint-venture-virksomheder for således at bidrage til indgåede internationale aftaler om at begrænse CO2-udledning, berettet Granma.

Kilde: Granma 20 august

Den 13. august – på Fidels fødselsdag – samledes en kreds af medlemmer og venner ved mindestenen og blodbøgen på Christiania. Med blomster, taler og musik sendte deltagerne en solidarisk hilsen til cubanerne, der lever og kæmper under vanskelige vilkår. Foto: Johnny Mortensen

Cuba-lotteri 2023:

Vind rejser, rom og ny bog

Vind 2 fantastiske rejsepræmier + 12 flasker rom og 10 bøger.

Støt årets Cuba-lotteri. Bestil straks dine lodder. Vi ekspederer bestillingerne den 1. oktober, hvor lotteriet skydes i gang. Godt formål og gode præmier. Der er ikke noget at vente på. Send straks din bestilling på nedenstående kupon eller med en mail til: post@cubavenner.dk

[cubavenner.dk](mailto:post@cubavenner.dk)

Eller køb dine lodder i webshoppen/diverse på www.cubavenner.dk

Hvad er formålet?

Overskuddet fra lotteriet går i år i to retninger:

Vind flybilletter til Cuba.

Der er i alt 24 gevinster til en værdi af 28.500 kr.

Cuba-Lotteri 2023

Vind Cuba-rom, Cuba-rejser og ny bog om Jose Marti

Lotteriets overskud anvendes til Dansk-Cubansk Forenings arbejde for kendskab, venskab og kulturudveksling mellem Danmark og Cuba. Det kommende år har foreningens arbejde bl.a. fokus på sundhed og solidaritet.

Sammen med venskabsforeninger og solidaritetsorganisationer i resten af Europa støtter vi Cubas sundhedsvæsen, som er hårdt presset på grund af USA's blokade.

Dansk-Cubansk Forening støtter et socialt projekt i byen Manati i provinsen Las Tunas og foreningen forventer at sende en eller flere containere med forsyninger til Cubas sundhedsvæsen.

Pris pr. lodseddel 20 kr.

Gevinster for i alt 28.500 kr.

Vind rom og rejser – og bøger!

Lodseddel nr. XXXXX

VIND rejser og rom!!!!

To flybilletter til Cuba (rejsegavekort: værdi 16.000 kr.).

En flybillet til Cuba (rejsegavekort: værdi 8.000 kr.)

- 3 x Legendario Elixir de Cuba 7 år (værdi 300 kr.)
- 6 x Havana Club 7 år (værdi 250 kr.)
- 3 x Legendario Dorado 5 år (værdi 200 kr.)
- 10 x bogen: José Martí Liv og værk (værdi 150 kr.)

I alt 24 gevinster – samlet værdi på 28.500 kr.

Tak fordi du køber lodder og støtter solidaritet og venskab med Cuba.

KLIP AF OG SEND IND

Bestillingsseddel

Jeg ønsker at få tilsendt stk. lodsedler til mig selv/til videresalg.

Navn:

Adresse:

Postnummer og By:

Telefon:

E-mail:

Bemærk!

Som bestiller skal du afregne eller returnere evt. usolgte lodsedler senest den 26. november. Du hæfter for lodsedler, der ikke er returneret senest denne dato.

Lodsedler afregnes ved at beløbet indsættes på giro 715 3015 eller overføres til konto:

Regnr. 1551 Kontonr. 715 3015.

Mobilepay: 52 908

Husk at oplyse dit navn og at det er for lodsedler.

Forbeholdt Dansk-Cubansk Forening:

København, den / 2023.

Vedlagt fremsendes stk. lodsedler.

Bedste hilsener

(ekspedient navn)

NOTE til den, der ekspederer bestillingen i Dansk Cubansk Forening:

Der skal tages kopi af denne bestillings-seddel.

Kopien indsættes i mappen: Lotteri 2023.

Denne original sendes til bestilleren sammen med lodsedlerne.

Dels til et socialt projekt for dårligt stillede familier i byen Manati i provinsen Las Tunas i det østlige Cuba og dels til at sende forsyninger til Cubas sundhedsvæsen – forventeligt i én eller flere containere fra Danmark.

Det synes vi er gode formål, og vi ser frem til igen at få lotteriets 4900 lodder solgt.

Lige som sidste år, hvor det gik helt forrygende.

De 52.000 kr. som var overskuddet sidste år, er overført til CNEURO i form af otte computere og tre tablets, som det neurologiske center havde ønsket for at forbedre arbejdet med at hjælpe ældre med hørenedsættelse samt ADHD-udredning af børn.

Vi har modtaget en varm tak fra CNEURO's generaldirektør Dr. Mitchell Valdés, som hermed er givet videre til jer alle.

Hvad kan jeg vinde?

I år byder lotteriet på 24 præmier til en samlet værdi af 28.500 kr.

Hovedpræmien: Et rejsegavekort til Cuba på 16.000 kr. - svarende til to flybilletter T/R.

Andenpræmien er et rejsegavekort til Cuba på 8.000 kr. - svarende til en flybillet T/R.

Og så har vi i år 12 tredjepræmier, nemlig Cuba-rom i flaskevis. I alt er der 12 flasker rigtig god rom på præmielisten fra vores gode sponsorer Pernod Ricard/HavanaClub og Cuban Rum Nordic, der forhandler mærker som Legendario og Santiago de Cuba.

Dertil er der i år 10 bogpræmier: Dansk-Cubansk Forening genudgiver bogen "José Martí Liv og værk – og hans skildring af USA", og 10 kan vinde denne enestående bog.

Køb og salg – 4900 lodsedler à 20 kr.

Inden vi kan bruge et overskud og inden du kan glædes over præmierne, skal vi have solgt de 4900 lodsedler à 20 kr.

Så det er nu (!) du skal bestille et bundt til dig selv og gerne til videresalg til familie, venner, arbejdskammerater og naboer m.fl.

Med lodsedlen spreder vi budskabet om venskab med Cuba og solidaritet over hele landet – og lodsedlerne bliver altid godt modtaget.

Vi sælger lodsedler fra 1. oktober til 29. november.

Notarius Publicus trækker vindernumrene 30. november.

Lørdag 2. december fra kl. 13 til 18 er der Verdensjulemarked i Casa Latinoamericana/Valby Kulturcenter, Høffdingsvej 10, Valby i København. Kl. 17:00 offentliggør vi vindernumrene.

Tak til lotteriets sponsorer: Havana Club Danmark, Arbejderen.dk, bladene Kommunist og SKUB samt Cuban Rum Nordic/Mojito Factory.

Referat af generalforsamling 1. april 2023

Dagsorden

- 1: Valg af dirigent og godkendelse af dagsorden
- 2: Hovedbestyrelsens beretning
- 3: Regnskab
- 4: Indkomne forslag
- 5: Planer for det kommende års arbejde
- 6: Vedtagelse af budget og fastlæggelse af kontingent
- 7: Valg af hovedbestyrelse
- 8: Valg af 2 suppleanter til hovedbestyrelsen
- 9: Valg af 2 revisorer og en revisorsuppleant
- 10: Eventuelt

Formanden, Sven-Erik Simonsen, bød velkommen og opridsede dagens program. Cubas ambassadør holdt en kort tale og takkede DCF og især Sven-Erik for indsatsen gennem mange år.

1: Kirsten Bindstrup blev foreslået og enstemmigt valgt som dirigent. Hun konstaterede, at generalforsamlingen har været indkaldt i

Over 40 medlemmer deltog i generalforsamlingen – herunder flere som repræsentanter for nogle af foreningens kollektive medlemmere.

Foto: Johnny Mortensen

Cubabladet 1/2023, hvilket er rettidigt og lovligt.

Dagsordenen bragt i Cubabladet 1/2023 blev oplæst og godkendt.

Forslaget til forretningsorden var udleveret ved indgangen. Det blev oplæst og enstemmigt vedtaget.

Palle Yndal-Olsen blev valgt til referent. Som stemmetællere valgtes: Benn Krüger, Nicklas Zenius og Lene Bang.

2: Hovedbestyrelsens udførlige og grundige beretning er udsendt med Cubabladet 1/2023. Formanden foretog nogle nedslag på vigtige punkter i beretningen og kommenterede de enkelte punkter:

Foreningen:

A: DCF er en forening, der støtter et folk, som kæmper for sin samfundsform. Den internationale støttebevægelse er den største i Verden. Cuba har overtaget formandsposten for de alliancefri lande.

B: Cuba havde håbet på en årsvækst på 4% i BNP, men opnåede

kun 2%. Landet lider under den økonomiske krise, corona og blokaden. Midt i den vanskelige situation fastholder Cuba en demokratisk folkemagt. Ved det nyligt afholdte valg stemte 76% af befolkningen, så der er stor opbakning til styret, men der findes et stort mindretal støttet af USA.

Cubas ambassadør Roger López García talte ved åbningen af generalforsamlingen.

Det er et presset Cuba, som vi laver solidaritetsarbejde for, men hvis der ikke havde været demokrati, så havde landet ikke kunne holde sammen.

C: Kampen mod blokaden er det allervigtigste for os. Den koster Cuba fem millioner kr i timen. Det har hidtil været en forgæves kamp, og vi er nødt til at tænke nyt i kampen mod blokaden. Formanden opfordrer til at vi gennemfører en brain-storm på ideer til den fortsatte kamp.

Rejsegruppen:

Den bedste reklame for Cuba er erfaringsmæssigt rejser i landet.

Cuba-Lotteri 2023

Vind Cuba-rom, Cuba-rejser og ny bog om Jose Martí

Lotteriets overskud anvendes til Dansk-Cubansk Forenings arbejde for kendskab, venskab og kulturudveksling mellem Danmark og Cuba. Det kommende år har foreningens arbejde bl.a. fokus på sundhed og solidaritet.

Sammen med venskabsforeninger og solidaritetsorganisationer i resten af Europa støtter vi Cubas sundhedsvæsen, som er hårdt presset på grund af USA's blokade.

Dansk-Cubansk Forening støtter et socialt projekt i byen Manati i provinsen Las Tunas og foreningen forventer at sende en eller flere containere med forsyninger til Cubas sundhedsvæsen.

Pris pr. lodseddel 20 kr.

Gevinster for i alt 28.500 kr.

Vind rom og rejser – og bøger!

Lodseddel nr. XXXXX

VIND rejser og rom!!!!

To flybilletter til Cuba (rejsegavekort: værdi 16.000 kr.).

En flybillet til Cuba (rejsegavekort: værdi 8.000 kr.)

3 x Legendario Elixir de Cuba 7 år (værdi 300 kr.)

6 x Havana Club 7 år (værdi 250 kr.)

3 x Legendario Dorado 5 år (værdi 200 kr.)

10 x bogen: José Martí Liv og værk (værdi 150 kr.)

I alt 24 gevinster – samlet værdi på 28.500 kr.

Tak fordi du køber lodder og støtter solidaritet og venskab med Cuba.

Vores gode venner og samarbejdspartnere på ICAP i Cuba var på besøg i forbindelse med generalforsamlingen. Det var Europadirektør Rigoberto Zarza (tv) og Elizabeth Rubiera, som arbejder med de Nordiske lande (nr. tre fra højre). Her sammen med HB-medlem Inge Høgh, ambassadøren, DCF-medlem Brenda Castillo og konsul Eneida Zellerro

Der er gennemført to temarejser i hhv. forår og efterår 2022, og rejseaktiviteter er godt i gang efter coronaepidemien. Foreningen har givet økonomisk støtte til unges brigade-rejser på 1000 kr, mod at de efterfølgende fortæller om deres oplevelser. Den gode nyhed er, at der nu er gang i de unges rejser til Cuba.

Oplysningsarbejdet:

Der er udsendt tre numre af Cubabladet, og der er udsendt ca. 10 elektroniske nyhedsbreve, som når bredere ud end til medlemmer. Der er aktivitet på Facebook og flickr, hvor Johnny Mortensen poster billeder fra Cuba.

Loteriet:

Hvert år en succes og fornøjelse. Der blev solgt 4.800 lodsedler, som gav et overskud på 52.000 kr. Det går hvert år til gode formål – i år til høreapparater til ældre og børn.

Cojimar:

Arbejdet har gået lidt trægt, og det skal afklares, om det er relevant for os at støtte. Foreningen har for tiden en mand på stedet for at vurdere, om og hvordan det i så fald kunne ske. Formanden beder om tålmodighed.

Materiel og økonomisk støtte:

Formanden glæder sig over viljen til at støtte økonomisk ved indsamlinger i katastrofesituationer som orkanen Ian og hoteleksplosionen. MediCuba Europa er en meget vigtig organisation for støtte til Cuba. Den indkøber blandt andet råstoffer til Cubas egen medicinproduktion med stor succes. Formanden efterlyser fonde i fagbevægelsen og andre steder som kan støtte MediCuba Europa.

Butik:

Befinder sig i et vadested, idet der

mangler folk til at lede, udvikle og organisere arbejdet. Det ønskes også afklaret, hvad det primære formål med den skal være: at indtjene et overskud til DCF eller sælge bøger og andet, der styrker kendskab og solidaritet med Cuba.

Lokalafdelingerne:

Foreningen har fire lokalafdelinger: Fyn, Kolding, Aarhus og Aalborg, som kører fint – dog med midlertidige problemer i Aarhus. Der arbejdes med en aktivgruppe på Lolland- Falster.

Samarbejde med andre organisationer:

Vi befinder os i en bølgedal. Det har været hårde tider med højrekrafters fremmarch i Latinamerika. Nu vender de politiske strømme, og der sker igen noget positivt.

Medlemmer:

DCF er en stabil organisation med 600-700 medlemmer. Medlemstallet er bevaret over mange år og aktivitetsniveauet godt. Antallet af unge medlemmer er voksende. Vi har 9 kollektive medlemmer, og forsamlingen opfordres til at anbefale kollektivt medlemskab af DCF i deres fagforening og andre relevante steder.

Marianne Maas fra Kolding, redegjorde for lokalafdelingens arbej-

de 2022. Det har været et travlt år bl.a. med besøg af læge og sygeplejerske fra Cuba.

Herefter blev beretningen sat til debat. Claus »Bager« redegjorde for Containergruppens arbejde. Han fremhævede, at gruppens arbejde især er af politisk karakter, som har det formål, at få politikere i tale, så de kan bidrage til at blokaden ophæves. Cornelius bragte en hilsen fra DKU, og Kirsten Bindstrup én fra KpiD.

Bestyrelsen beretning blev sat til afstemning og blev vedtaget enstemmigt.

3: Regnskabet blev udleveret ved indskrivningen. Vores revisorer Poul Erik Nielsen og Louise Larsen har revideret det. Kasserer Mogens Hansen præsenterede regnskabet for 2022, som gav et positivt resultat på 22.789, 55 kr., hvilket er en smule mindre end i 2021.

Regnskabet blev enstemmigt vedtaget.

4: Der var ingen indkomne forslag, men Hovedbestyrelsen havde udarbejdet en udtalelse, der havde form af et åbent brev til Udenrigsministeren, Udenrigspolitisk Nævn, Folketingets udenrigsudvalg og danske medlemmer af EU-parlamentet. Det er en bearbejdning til danske forhold af sluterklæringen fra et Nordisk

Solidaritetsmøde md Cuba – afholdt i Oslo sidst i marts 2023.

5: Susanne Wind kommenterede Årsplan 2023/24 som var udleveret ved indskrivningen: Alle, der har lyst til at støtte Cuba, er velkomne. Den bredest mulige opbakning til DCF er ønskelig. Generel og bred information om Cuba skal styrkes. Flere unge som gamle ønskes på brigade- og temarejserne. Det allervigtigste initiativ er det Internationale Tribunal i Bruxelles til efteråret. Det støtter DCF op om. Anerkendte personligheder ønskes udset, for at sikre en bred opbakning.

Dirigenten oplæste herefter årsplanen, og satte den til debat.

Jesper Brohm ønskede en indledende formulering og DCF's bredde vendt positivt. Forslaget vandt opbakning.

Niclas Zenius foreslog en tilføjelse om fokus på seksuel frihed og køn i anledning den nye familielov, hvilket også vandt tilslutning.

Med disse ændringer blev årsplanen sat til afstemning og vedtaget.

6: Kasserer Mogens Hansen gennemgik det udleverede budgetforslag for 2023. Vores husleje vil stige med 3% med tilbagevirkende kraft fra 2018. Der er kun

afsat 5.000 kr til møder, men alene mødet i Oslo beløber sig til 14.000 kr. Resultatet bliver således ca. 15.000 kr dårligere end skrevet i budgettet. Vi må sikre os flere indtægter og håber på flere fra brigader og rejser.

Herefter blev budgettet vedtaget.

Hovedbestyrelsen indstiller at kontingentsatserne fastholdes uændrede. Godkendt.

7: Der var opstillet 19 kandidater til hovedbestyrelsen – alle indenfor tidsfristen på 10 dage før generalforsamlingen: Kirsten Bindstrup, Jena Bjerregaard, Claus Hvidtfeldt Christophersen, Jesper Brohm Hansen, Mogens Hansen, Inge Høgh, Mikkel B. Grønhøj, Niklas Zenius Jespersen, Kaivon Kjems Annelise Kristensen, Ben Krüger, America Labrador, Thomas Lindrod, Johnny Mortensen, Sissel Rosenberg, Helene-Marie Sandberg, Krista Sørensen, Henrik Thejl, Susanne Wind.

Alle kandidater blev valgt til Hovedbestyrelsen.

Desuden har alle lokalafdelinger plads i Hovedbestyrelsen ved deres formand: Peter Nansen (Fyn), Marianne Maas (Kolding), ??? (Aarhus) og Gert Thøgersen Pedersen (Aalborg).

I forbindelse med valget af ny hovedbestyrelse blev det besluttet, at den afgående formand Sven-Erik Simonsen opretholder fulde tegningsmæssige rettigheder

(prokura) på linje med den nye formand og et medlem af forretningsudvalget – som beskrevet i vedtægternes § 21, der lyder: »Foreningen tegnes ved underskrift af formanden, subsidært næstformanden og mindst 1 medlem af forretningsudvalget«. Beslutningen gælder i en overgangsperiode på 6 måneder frem til 1. oktober 2023.

8: Der var opstillet 2 kandidater som suppleanter til Hovedbestyrelsen: Ole Nors Nielsen og Kit Aastrup, som begge blev valgt.

9: Poul Erik Nielsen og Louise Larsen genopstiller begge som revisor. Begge blev valgt.

Som revisor suppleant opstiller Mikael Betzer, som blev valgt

10: Claus »Bager« takkede den afgående formand, Sven-Erik Simonsen, for hans kolossale indsats for foreningen gennem mange år. Han fik overrakt rom og bog som afskedsgave. Sven-Erik takkede og udtrykte sin glæde ved det gode arbejde for DCF. Han vil fortsat yde en indsats for foreningen, men efter mulighed og evne. Den bedste afskedsgave vil være den fortsatte indsat for foreningen af alle cubavenner.

Susanne Wind oplyste, at en pjece om Cubas demokrati nu foreligger.

Dirigenten takkede for velgennemført generalforsamling.

Næsten 10 procent af foreningens medlemmer deltog i generalforsamlingen. Herunder medlemmer fra lokalafdelingerne på Fyn, samt Syd- og Midt- og Nordjylland.

Dokumentarfilmens fader hed Theodor Christensen både i Danmark og i Cuba

Theodor Christensen blev i 50'erne fyret fra Danmarks Radio efter sigende på grund af pres fra USA, hvor antikommunisme (McCarthy-perioden) rasede på sit højeste. Han nærmest flygter væk fra Danmark og drager til det revolutionære Cuba, hvortil han var blevet inviteret som gæstelærer af cubanske filmfolk.

Boganmeldelse af Henrik Thejl Hansen, cand mag i spansk/samfundsfag

»Doxfather« er titlen på den velskrevne biografi om Theodor Gleerup Christensen, en af de vigtigste figurer i grundlæggelse og udformning af dansk dokumentarfilms-tradition. Titlen på bogen refererer til Theodor Christensens rolle som »dokumentarfilmens fader«, og bogen er forfattet af Palle Bøgelund Petterson.

Trods et liv med store personlige kriser, der fører ham ud i alkohol- og pille-misbrug, huskes Theodor som pioner indenfor dokumentarfilm-genren i Danmark, og han skulle blive forbillede for mange filmfolk i både ind- og udland, ikke mindst i det revolutionære Cuba.

I Danmark følte han sig ofte konfronteret af censuren begrænsninger, og det blev en kamp, som Theodor konfronterede men som samtidig tærede på hans psykiske helbred. I Cuba lyste han derimod op, var elsket og respekteret, og han nød den lette livsform på øen, trods landets vanskelige situation. Theo

dør kun 53 år gammel i 1967 på højdepunktet af sin karriere, hvor hans kritiske arbejde som dokumentarfilmsinstruktør havde været med til at sikre øget ytringsfrihed. Og på et personligt plan blomstrede han og fandt fred med de mange spøgelser fra hans fortid.

Bogen giver et detaljeret indblik i Theodors liv. Hans mange notater og dagbøger – selv fra hans depressive perioder – samt brevudvekslinger, samtaler og andre biografier fra familie, venner og kolleger giver et kritisk panoramisk billede af hans liv og færd, fuldstændig i Theodors ånd.

Han vokser op i stærkt kristent hjem, men velbegavet og vidensbegærlig bliver han kritisk overfor forældrenes kristne filosofi og ender med at erklære sig ateist. Faderen var bekymret for Theodors udvikling og mente, at hans læsning var »en ørkenvandring«, der var præget af »mangel på etisk holdning«.

»En ørkenvandring« er på mange måder et godt udtryk for Theodors

videre liv. Universitetstiden blev en vaklen mellem forskellige studieretninger, men universitetet åbnede en verden af litteratur for ham, som udvikler ham åndeligt. Han fordyber sig blandt andet i marxistisk litteratur, hvor han lærer at forstå sammenhængen mellem den åndelige og materielle magt, mellem den herskende classes tanker og de i enhver epoke herskende tanker. En kort årrække var han tillige medlem af Kommunistpartiet.

Universitetsstudiet blev aldrig gjort færdigt. Sammen med venen Karl Roos begyndte han at lave filmanmeldelser, og senere involveres de i produktion af dokumentarfilm. Theodor så filmproduktion som et arbejde, hvor målet var at være så objektiv og neutral som mulig. Dette gør Theodor til frontkæmper i kampen for ytrings- og kunstnerisk frihed, for – som han sagde mange år senere – frihed handler ikke om »den grænseløse, absurde frihed, men friheden til at kalde på kritik«.

Det konforme politiske landskab var imidlertid ikke klar til at applaudere kritiske dokumentarfilm, og berufsverbot var tydeligvis en del af den herskende tanke. Under 2. verdenskrig havde Theodor været med til at forsvare Norge imod tyskerne, og senere blev han involveret i den danske modstandsbevægelse. Han

filmene, hvor han kunne komme til det, og efter tysk kapitulation i 1945 gik Theodor og hans folk i gang med at klippe en dokumentarfilm sammen om krigen, som fik titlen *Det gælder din Frihed*.

Fra politisk side blev filmen stærkt udskældt for dens fremvisning af den danske stats samarbejdspolitik før og under besættelsen, og den stillede spørgsmålstegn ved den efterfølgende forfølgelse af tyskerpiger og tyskervenlige danskere, hvor antinazisme udvikledes til en hetz mod alt tysk. Fra politisk side havde man ønsket en film, der kunne samle det danske folk efter 2. verdenskrig, ikke en film, der betragtede den danske stat med kritiske øjne.

Theodor blev således også i 50'erne fyret som filmkronikør fra Danmarks Radio efter sigende på grund af pres fra USA, hvor antikommunisme (McCarthy-perioden) rasede på sit højeste.

Theodor fik til opgave at producere en propagandafilm, der skulle illustrere vigtigheden af dansk NATO-medlemskab, men da han valgte en neutral og kritisk tilgang, som viste danskerens tvetydige forhold til NATO, blev filmen kasseret fra politisk side, og Theodor blev beskyldt for at være kommunist.

Den stærke kritik og

censur påvirkede Theodor psykisk. Kriser på det personlige plan skulle tillige få indflydelse på Theodors psykiske tilstand: Hans mor begik selvmord i 1944, og i 1950 dør hans ældste søn, Jens, ved en drukneulykke. Theodor tyer i stigende grad til indtagelse af alkohol – og senere hen pillemisbrug – for at dulme de psykiske smerter. 40 år gammel bliver han separeret fra sin kone, Tove Hebo, og i en længere periode er han regelmæssigt indlagt på psykiatriske afdelinger på grund af depression.

Fortællingen om Theodor Christensen viser, hvor stor en rolle det politiske og kulturelle miljø kan spille ind på det personlige helbred. Theodors liv syntes ødelagt i slut 50'erne, men hans livsmod vender spontant tilbage, da han mildest talt flygter væk fra alle problemerne i

Danmark og drager til det revolutionære Cuba, hvortil han var blevet inviteret til som gæstelærer af cubanske filmfolk.

Som gæstelærer i Cuba blev han af de studerende respekteret og beundret for sin begejstring og ihærdighed i undervisningssituationen, og han blev tilbudt en fast stilling ved det Cubanske Filminstitut. Theodor psykiske tilstand forbedredes kraftigt, og han fandt inspiration til alternative samfundsformer: »En ny samfundsform kæmper med levn fra en gammel og ubrugelig... nye og mere værdifulde sider af den menneskelige karakter kan se dagens lys... Jeg er blevet cubaner for en tid«. Hans begejstring var så stor, at han sågar var klar til at melde sig til det cubanske forsvar, skulle USA finde

på at angribe øen igen efter invasionen i Svinebugten.

Theodor fik stor betydning for mange af Cubas efterfølgende kendte filmsinstruktører, ikke mindst Santiago Álvarez, der følte sig i evig gæld til den danske *Doxfather*. Theodor selv producerede en cubansk film, *Ella (Hun)*, der skulle være et portræt af den cubanske kvindes situation i den nye socialistiske stat.

Theodor var med til at oprette *Den Danske Filmskole* i 1966, hvor han fungerede som skolens kunstneriske leder, og i januar '67 er han tilbage i Cuba for at undervise og lave film, men da han vender tilbage til Danmark i august samme år for at videreføre sit lærerjob på *Den danske Filmskole*, dør han pludseligt den 2. september. Lederen af *Det Cubanske Filminstitut*, Alfredo Guevara, skrev efterfølgende, at den cubanske filmindustri havde »mistet en af sine bedste venner. Filmverdenen har mistet en af sine store kunstnere«.

Nogle år forinden – i 1964 – havde Danmark fået en ny filmlov, som forbedrede ytringsfriheden for filminstruktører, og det var i høj grad Theodors fortjeneste, at det var kommet så vidt. Det var også Theodors fortjeneste, at Danmarks Radio begyndte at producere dokumentarfilm og lave samfundsdebater via kritisk og neutral journalistik, men Theodor advarede samtidig om, at »hvis filmen ikke kan tale frit og sandfærdigt, hvor store problemer er på dagsordenen, så kan den blive til et våben mod demokratiet«.

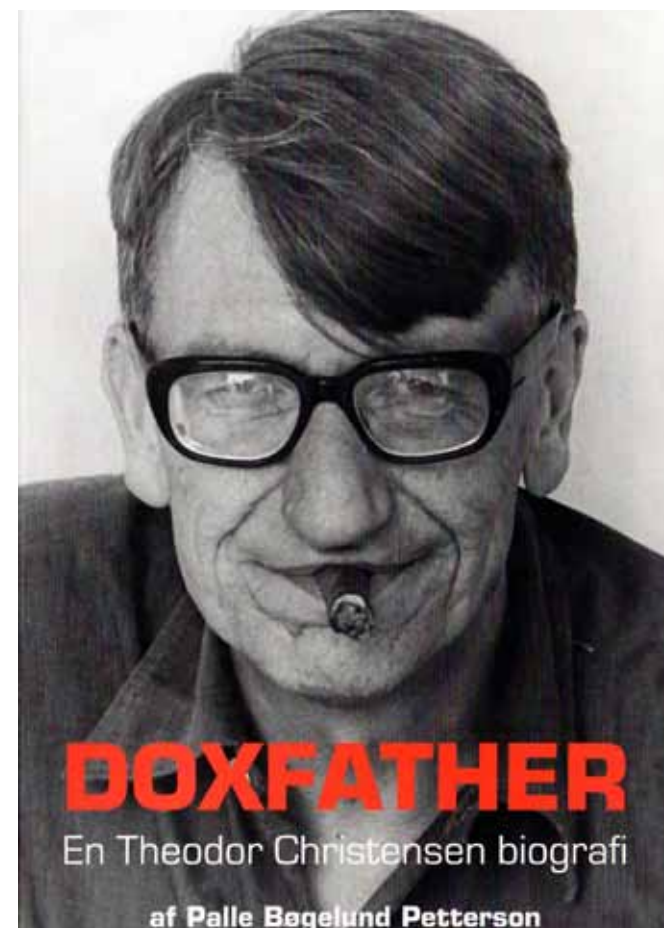
Doxfather er en meget relevant bog i forhold til

den aktuelle udvikling inden for medie- og public service-industrien, og med ovenstående citat bør man være på vagt overfor udviklingen i mediebranchen. Kritiske og neutrale fremstillinger er udskiftet med ensidige beretninger, der i høj grad gør brug af usaglig følelesporno, og konkurrencen om seerne samt amerikanisering af politiske debatprogrammer med selvpromoverende journalister gør politik til fordummende underholdning. Censur vinder indpas og berufsverbot-lignende metoder bruges atter til at eliminere kritiske stemmer. Theodor Christensen kæmpede en kamp for saglige og kritiske medier, men det er svært at se *Doxfathers* ånd i den aktuelle medieverden.

ISBN 978 87 7378 350 4 (udkom 2014 på forlaget politisk revy) 384 sider, gennemillustreret (normalpris kr 328) TILBUDSPRIS KR. 100 ved afhentning læs herunder.

Køb bogen – tilbud til medlemmer af Dansk-Cubansk Forening
Forlaget tilbyder bogen til blot 100 kr. + 70 kr. i forsendelse. Køb den for 100 kr. ved henvendelse på foreningens kontor, Høffdingsvej 10 i Valby. Eller bestil den i web-shoppen – tilsendt for 170 kr. (<https://www.cuba-venner.dk/varekategori/boeger/>)

Bogen kan også købes til særpris direkte fra forlaget politisk revy. Mod forudbetaling (med tillæg af porto kr. 70), send en mail til: politiskrevy@forlagene.dk med din adresse og indbetal kr. 170 til konto 3409-3003728.

Kalender

ODENSE 25. september:

Dansk-Cubansk Forening, Fyn inviterer til møde med foreningens nye formand, Susanne Wind.

Mandag 25. september kl. 17 i Huset, Absalonsgade 26, Odense C

Susanne Wind er rejseleder på en Cuba-rejse til februar og hun vil fortælle om programmet samt svare på spørgsmål. (Læs om rejsen på side 9)

Vi serverer en økologisk gryderet med tilbehør (kyllingelår). Tilmelding på 60 37 40 97 eller dcf.fyn@gmail.com

ÅRHUS 28. september:

Dansk-Cubansk Forening Århus indkalder til årsmøde med rejse-info, torsdag den 28. september 2023 fra kl. 17:30 i Cafe Oskar, Mejlgade 49, 8000 Århus C.

Kl. 17:30: Rejseleder og formand for Dansk-Cubansk Forening, Susanne Wind fortæller om Cubarejsen fra 22. februar 2024. (Læs mere om rejsen på side 9).

Cirka 18:30: Årsmøde.

1. Velkomst, valg af ordstyrer og referent
2. Beretning og regnskab
3. Valg af ny bestyrelse
4. Det fremtidige arbejde, aktivitetsplan
5. Evt.

Foreningen sørger for kaffe, the og kage. Rom, øl og vand kan købes.

På bestyrelsens vegne/Jytte Svensson

BRUXELLES 16. og 17. november:

Internationalt Tribunal mod blokaden mod Cuba. Følg med på Dansk-Cubansk Forenings hjemmeside (www.cubavenner.dk) når tribunalet nærmer sig.

KØBENHAVN 2. december:

Verdensjulemarked i Valby Kulturcenter, Høffdingsvej 10 kl. 13-18 med udtrækning af vinderne i årets store Cuba-lotteri kl. 17 (Læs om lotteriet side 17-18)

CUBA 18. december:

Vinterbrigaden starter i Campamento Internacional Julio Antonio Mella. Læs om brigaden side 12-14. Tilmelding snarest.

BRONZE